

Statkraft AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Vår dato: 15.12.2015
Vår ref.: 201506121-3
Arkiv:
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Morten Henrik Kielland

Oversending av revisjonsrapport, Statkraft Energi AS, Region Midt-Norge - Trollheim vedlikeholdsgruppe, Surnadal kommune

Vi viser til revisjon av Statkraft Energi AS, Region Midt-Norge, Trollheim Vedlikeholdsgruppe og oversender rapporten fra revisjonen som ble holdt 25.11.2015. Revisjonen var varslet i brev av 26.10.2015.

Ved revisjonen ble det funnet to avvik og gitt tre anmerkninger. Revisjonsrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket. Dokumentasjon på lukking av avvik skal sendes NVE innen oppgitte tidsfrister.

Frist for å uttale seg til saken er satt til **25.1.2016**. Vi oppfordrer særlig til at faktiske opplysninger som gjelder saken, blir korrigert eller supplert. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil NVE legge til grunn de opplysninger som foreligger i saken.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
Avdelingsdirektør

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Revisjonsrapport

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kopi: Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Statkraft Energi AS v/Arild Gjerdevik
Statkraft Energi AS v/Mari Roald Bern
Statkraft Energi AS v/Trine Hess Elgersma
Surnadal kommune

Revisjonsrapport

Revidert enhet:	Statkraft Energi AS, Region Midt-Norge, Trollheim Vedlikeholdsgruppe, Organisasjonsnummer: 974796155
Revisjonsdato:	25.11.2015
Sted:	Statkraft Trondheim, Sluppen
Medvirkende fra revidert enhet:	Arild Gjerdevik, kraftverkssjef KG Aura Per Ivar Ingstad, vedlikeholdsleder Trollheim Erik Husby, miljøtilsyn Trollheim Trine Hess Elgersma, miljørådgiver Region Midt-Norge Mari Roald Bern, PGCC Civil & Environment Civil
Revisorer fra NVE:	Revisjonsleder Morten Henrik Kielland, TBM-Region Midt Medrevisor Anne Johanne Kråkenes, TBM-Region Sør Medrevisor Anders Thon Bråten, TBM-Region Midt Observatør Pernille Dorthea Bruun, TBM-Region Midt
Seksjon	Seksjonssjef Øyvind Leirset, TBM

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og formål med revisjonen

Miljøtilsynet består av en systemrevisjon og en anleggsinspeksjon. Etter § 7 i forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058, IK-vassdrag) har NVE ansvar for å føre tilsyn med at forskriften oppfylles.

Formålet med en systemrevisjon er å kontrollere om foretaket oppfyller kravet om å etablere et internkontrollsystem for det enkelte vassdragsanlegg som sikrer at krav til naturmiljø og landskap blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte i samsvar med vassdragslovgivning, forskrifter, konsesjonsvilkår, pålegg og godkjente detaljplaner.

Formålet med å foreta anleggsinspeksjoner er å kontrollere at anleggenes tilstand er i tråd med ovennevnte krav. For anlegg i driftsfasen, vektlegges landskaps- og miljømessige tiltak som f.eks. vegetasjonsetablering på berørte arealer, kontroll og informasjon vedrørende manøvreringsreglement og minstevannsføring. Forventet natur- og landskapsmessig standard er nærmere beskrevet i NVEs veileder nr. 2/2005 *Miljøtilsyn ved vassdragsanlegg*.

1.2 Revisjonsgrunnlag

I denne revisjonen var revisjonsgrunnlaget følgende:

- Lov av 24.november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (Vannressursloven) § 54.
- Forskrift av 28.10.2011 (FOR 2011-10-29 nr. 1058) om internkontroll etter vassdragslovgivningen (IK-vassdrag) §§ 4, 5 og 6.
- Statsregulering av Folla – Vindølavassdragene m.v. fastsatt ved kgl.res. av 21.12.1962

- Godkjente detaljplaner
- Magasinkontroll gjennomført 4. – 6. august 2004, rapport datert 20.1.2005.
- Pålegg om opplysningsskilt (datert 5.6.2007)
- Pålegg om dokumentasjon av minstevannføring (datert 11.9.2008)
- Mottatt dokumentasjon fra Statkraft

1.3 Tema for revisjonen

Formålet med revisjonen var å få dokumentert at virksomheten oppfyller krav nedfelt i vannressurslov, IK-vassdrag, konsesjon og relevante vedtak og pålegg.

Revisjonen omhandlet følgende hovedtema:

- IK-vassdrag generelt (IK-vassdrag)
- Nødvendige kart for alle tilhørende anlegg (IK-vassdrag § 5-2)
- Nødvendige ferdigheter og kompetanse for å kunne ivareta hensynet til miljø og landskap (IK-vassdrag § 5-3)
- Rutiner for slipp og logging av minstevannføring og reguleringshøyder (IK-vassdrag § 5-5)
- Kartlegging av farer og problemer (IK-vassdrag § 5-6)

1.4 Funn

To avvik

Tre anmerkinger

Avvik er: Brudd på krav i regelverk og tillatelser gitt i eller i medhold av energi- og vassdragslovgivningen og annen lovgivning NVE forvalter.

Anmerking er: påpekning av forhold med forbedringsmuligheter eller et forhold som bør vurderes nærmere av virksomheten, men som ikke er brudd på gitte krav.

1.5 Generelle kommentarer

Vi har basert denne revisjonen på en felles befaring av vassdragsanleggene knytta til Trollheim kraftverk gjennomført 30. juni og 1. juli 2015. Hovedinntrykket fra befaringsa var at miljøtilsynet som utøves ved anlegget er bra selv om anlegget er både omfattende og komplekst med mange ulike tilsynsobjektet som krever brei kompetanse å føre tilsyn med. NVE vil når konklusjonene fra denne revisjonen er fastsatt oversende en rapport fra befaringsa i sommer for videre oppfølging av konkrete funn.

Intervjuene under revisjonen var konstruktive og åpne. Det lokale tilsynet virket godt kjent med anlegget, de etablerte driftsrutinene og alle deltakerne virket svært opptatt av at kraftverket skal driftes innenfor rammen av vassdragskonsesjonen. Endringsviljen for å forbedre kvaliteten med IK-systemet for Trollheim kraftverk virket stor.

Kompleksiteten i IK-systemet til Statkraft Energi AS gir utfordringer i det å få systemet til å fungere tilfredsstillende i praktisk bruk ved tilsyn ved de enkelte anlegg. Spesielt en nødvendig sammenheng mellom overordnede prosedyrer og lokale tilsynsrutiner savnes. Tilsvarende virker det å være en utfordring med utgangspunkt i de overordnede prosedyrene å få til rutiner som på en tilfredsstillende måte fanger opp funn og avvik fra stedlig tilsyn.

Organisering av arbeidet med rehabilitering av ulike deler av anlegget medfører utfordringer når det gjelder kommunikasjon mellom driftsledelse og tilsynet knytta til drifta. Vår gjennomgang av dokumentasjon og intervju knytta til fire tilsynsobjekter, Bjørnålitippen, to bekkeinntak i Vindøla (Skråbekken og Vassdalsbekken), utløpet av overføringstunnelen fra Vindøla til Gråsjø og tunnelportalen ved Gråsjø kraftverk, avdekket et behov for å sikre en bedre dialog (kunnskapsoverføring) både mellom prosjekter og drift, og mellom tilsynspersonell og ledelse slik at en sikrer at tiltak blir fulgt opp kontinuerlig over tid. Vi fant eksempler på tiltak som var gjennomført, men ikke fullført dvs ikke tilfredsstillende istandsatt. Avvik som var avdekket ved internt og/eller eksternt tilsyn ved prosjektavslutning så ikke ut til å ha blitt fulgt opp. Alternativt; - det har tatt svært lang tid å få en tilfredsstillende oppfølging. At disse forholdene ikke er fanget opp ved seinere rutinemessige gjennomførte driftstilsyn gir indikasjoner på mangelfull kompetanse, manglende rutiner for kunnskapsoverføring eller manglende avklaring av ansvar/oppfølging i organisasjonen.

Kompetanse

Selskapet har planlagt tiltak for å forbedre den miljøfaglig kompetansen i organisasjonen jf. IK-vassdrag § 5.3. Det er gjennomført en kartlegging av kompetansen til tilsynspersonellet ved at hver enkelt har satt opp en oversikt over egen kompetanse. Dette vil av ledelsen bli integrert i en ny og helhetlig kompetanseplan for personell i kraftverksgruppa som er under utarbeiding. Det er planlagt et internt kurs i miljøtilsyn for Kraftverksgruppe Aura 8. desember 2015.

Dokumentasjon for gjennomført selvvurdering av kompetanse for tilsynspersonell som går miljøtilsyn ble framlagt ved revisjonen. Denne dokumentasjonen inneholdt ikke kompetanse som har direkte med miljø og landskap å gjøre. Det ble redegjort for prosedyre for oppfølgende kartlegging av kompetanse som er planlagt i forbindelse med medarbeidersamtaler i første kvartal 2016.

Det forplikter å bygge og drifte et kraftverk. Ivaretagelse av miljøet og landskapet er viktige forutsetninger for vassdragskonsesjonene. NVE vil understreke betydningen av at Statkraft Energi AS Kraftverksgruppe Aura prioriterer arbeidet med å utvikle og vedlikeholde kompetanse innen miljø og landskap for anlegget sitt. Vi vil presisere at en tilpasser behovet for kompetanse ut fra det konkrete behovet ved kraftverket jf. IK-vassdrag §5-6 *Kartlegging av farer og problemområder*. Kompetansekravet er primært knytta til aktuell miljøtematikk, men også til generell kompetanse om internkontroll. Vi ser frem til å se resultatet av selskapets arbeid med å sikre god miljø- og landskapsfaglig kompetanse som igjen skal lede til stedstilpassede tilsynsrutiner.

Intern revisjoner

IK-vassdrag § 5-9 stiller krav til at selskapet skal fortas systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at denne fungerer som forutsatt.

Det framgikk ved gjennomgangen av Statkrafts IK-system for dette vassdragsanlegget at det ikke inneholder skriftlige rutiner for oppdatering og heller ikke rutiner for kontroll av at det fungerer i praksis.

NVE vil understreke at for skriftlige rutiner skal tilfredsstillende kravet i forskriften, må beskrivelsen av slik intern revisjon omfatte en systematisk og fullstendig gjennomgang av internkontroll systemet som følger av IK-vassdraget for kraftverket. I tillegg innebære kravet at det skal beskrives rutiner for kontroll av at systemet fungerer.

2 Beskrivelse av avvik

Avvik 1	
Krav	<i>§ 5-3: Den ansvarlige skal sørge for at personell har de kunnskaper og ferdigheter som er nødvendige for å sikre at anlegg og tiltak som omfattes av § 3 og driften av slike, oppfyller krav fastsatt i eller i medhold av vassdragslovgivningen, herunder ha en plan for hvordan faglig kompetanse skal etableres og utvikles</i>
Avviket	Statkraft har ikke sørget for at personalet som foretar tilsyn ved vassdragsanlegget har tilstrekkelig fagkompetanse om miljø og landskap.
Grunnlag	Personalet som gjennomfører miljøtilsyn har pr. i dag ikke relevant miljø- og landskapskompetanse for å kunne gjøre de vurdering som tilsynet ved dette anlegget krever. Det foreligger pr. dag ingen skriftlig kompetanseplan for personell som har ansvar for miljø og landskapstilsyn.
Hvordan lukke	Det må legges fram en kartlegging av kompetanse for personale som utfører miljøtilsyn og en skriftlig kompetanseplan for utvikling av nødvendig kompetanse tilpasset behovet ved kraftverket. Denne planen skal også omfatte en plan for framtidig vurdering av utvikling og rullering av kompetanse.
Frist for lukking	1.2.2016

Avvik 2	
Krav	<i>§ 5-9: Den ansvarlige skal foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt, for eksempel gjennom interne revisjoner.</i>
Avviket	Statkraft Energi AS har ikke skriftlige rutiner som sikrer systematisk oppdatering av internkontrollsystemet og kontroll av om det fungerer som forutsatt.
Grunnlag	Statkraft Energi AS har ikke rutiner for oppdatering av IK-systemet for Trollheim kraftverk og har heller ikke rutiner for å kontrollere at disse fungerer etter forutsetningene.
Hvordan lukke	Det må utarbeides skriftlige rutiner som beskriver valgt systematikk for å sikre en fullstendig gjennomgang av systemet som følger av IK-vassdraget for Trollheim kraftverk. Dvs. skriftlige rutiner som avklarer <i>når</i> slike revisjoner skal gjennomføres og <i>hva</i> de skal omfatte. Dette omfatter også en skriftlig rutine for

	intern kontroll som sikrer at internkontrollsystemet fungerer i praksis.
Frist for lukking	1.2.2016

3 Beskrivelse av anmerkninger

Vi ser i ettertid at anmerkning nr. 1 om kompetanseoverføring fra byggefase til driftsfase naturlig hører hjemme som et punkt under avvik nr.1. Vi oppfordrer Statkraft til å betrakte anmerkningen som en del av dette avviket.

I anmerkning 2 vises til tidligere generelle kommentarer i denne rapporten vedrørende eksempler på gjennomførte tiltak som ikke var helt fullført dvs tilfredsstillende istandsatt.

I hht til interne rutiner (sjekklister) framlagt før revisjonen (vedlegg 2) er det en del av arbeidsbeskrivelsen at rapport fra forrige tilsyn skal leses som forberedelse til neste tilsyn. Det er sentralt at denne delen av arbeidsrutinen følges. Etter vår vurdering er lett tilgang til tidligere funn, merknader og bilder en viktig del av tilsynet fordi mange av sjekkpunktene er basert på vurderinger av endringer (for eksempel erosjon og vegetasjon). Det synes å være behov for bedre og mer systematisk arkivering for at alle skal kunne finne nødvendig dokumentasjonen ved behov.

NVE vil med anmerkning 3 understøtte at det er et behov for en gjennomgang av IK-systemet med tanke på å få til en bedre og sikrere oppfølging av tiltak. Vi varsler med dette at dette vil bli et fokusområde ved seinere tilsyn/revisjoner.

Nr.	Beskrivelse av anmerkning
1	Sikre bedre overføring av kompetanse og kunnskap om anlegg fra bygge- til driftsfase.
2	Det er uklare rutiner for informasjonsflyt fra interne og eksterne tilsyn fram til stedlig driftstilsyn.
3	Det er noe variabelt hvordan funn etter miljøtilsyn håndteres dvs om de legges i SAP eller Emondo. Det synes å være en svakhet at det bare er Emondo som genererer avvikshistorikk og sikrer forbedringer. SAP bør nyttiggjøres bedre i forhold til bedre oppfølging av fokusområder for miljøtilsynet